

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 8, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 14

Penktadienis, Balandžio (April) 3, 1964, Toronto, Ontario

M E T A I XXXIII

Nukliniam Kare Žūtų Šimtai Milijonų Per Kelias Valandas, Sako Johnsonas

WASHINGTON. — Kalbėdamas stovybos darbininkų unijos konvencijoje, prezidentas L. B. Johnsonas pareiškė, kad šiais laikais karai pasidarė nebeįmanomi, kadangi nukliniam kare per kelias valandas žūtų nuo 100 iki 200 milijonų žmonių. Įsitęmkit: tik per kelias pirmas valandas.

Civilizacija, sakė prezidentas, būtų nušluota nuo žemės rutulio.

Praėjo tie laikai, sakė jis, kai tautos savo nesupratimus galėdavo išspręsti ginklo pagalba. Dabar esą reikalinga ieškoti išeities susėdus apie diplomatinį stalą.

Prezidentas taip pat kalbėjo apie tai, jog viso pasaulio žmonės nori taikos, užtikrinimo gerbūvio. Jis noris matyti, kad JAV jaunoji karta auklėtųsi mylėti Ameriką, o ne mirti už savo šalį.

Stebėtojai teigia, kad niekad JAV prezidentas nėra taip tvirtai pasisakęs už taiką. Nekurie politikieriai, tiesa, tvirtina, kad jis taip kalba dabar turėdamas mintyje rinkimus. Bet ir tai reiškia, kad JAV žmonės trokšta taikos, prezidentas verčiamas taikytis prie jų.

Be abejonės, toks tvirtas prezidento pasisakymas už taiką bus skaudus smūgis Goldwateriui ir tokiems, kurie nori tempiti Jungtines Valstijas į agresyvių žygius, ir pagalba demokratinio nusistatymo žmonėms.

Areštavo 300 Žmonių, Jų Tarpe Nėščią Moterį

LONDON. — Šeštadienį Ruislipe, prie Jungtinių Valstijų oro jėgų bazės, įvyko antinuklinė demonstracija, kurioje dalyvavo virš 600 asmenų. Demonstraciją surengė komitetas iš 100.

Policija suėmė 300 demonstrantų, jų tarpė 74 metų amžiaus dvasiškį ir vieną nėščią moterį.

Komiteto atstovas pareiškė, kad 75 asmenys buvo įkalinti nuo 1 iki 6 mėnesių už dalyvavimą demonstracijoje. Kiti pasimokėję pinigine bausme.

Britanijoje auga bruzdėjimas prieš amerikiečių oro bazes, kuriose laikomi nukliniai ginklai.

Klausimas, tačiau, stovi, ar nuoširdžiai jis kalbėjo. Kitų jo žmonių žodžiai rodo ką kita. Pavyzdžiui, apsigynimo sekretorius McNamara pareiškė, kad JAV padidintų paramą ant \$50,000,000 Pietinio Vietnamo režimui, jeigu jis vykdytų savo planą pašaukti 50,000 vyrų į savo armiją kovai prieš liaudies partizanus.

Francija ir kitos šalys mano, kad būtų geriau neutralizuoti tą sritį, nes tik tokiu būdu būtų galima likviduoti ginkluotas kovas toje srityje. JAV politika tenai nesiekia taikos.

Net ir Vyskupų Neleido Bažnyčion

JACKSON, Miss. — Čia neleidė į baltųjų bažnyčią dviejų metodistų bažnyčios vyskupų. Matote, vienas iš jų buvo negras.

Septyni protestonų kunigai buvo areštuoti Capitol gatvės metodistų bažnyčioje, kuomet jie bandė dalyvauti pamaldose kartu su dviem negrų jaunuoliais.

Šiems dvasiškiams du sykiu buvo pasakyta, kad jie negali įeiti bažnyčion su negrais. Kada jie trečiu sykiu pabandė, jie buvo areštuoti.

St. Augustine mieste, Floridoj, buvo areštota 10 asmenų, jų tarpe universiteto kapelionas, ryšium su judėjimu už integraciją.

Tuo tarpu Birminghame, Alabamoj, 35,000 abiejų rasijų žmonių dalyvavo velykinėse pamaldose Legion Field.

KORĖJOS VALDŽIOJ VARŽYBOS UŽ GALIĄ

SEOUL. — Pietinės Korėjos valdžioje prasidėjusios naujos varžybos už galią. Jei kaip, tai gali būti dar vienas perversmas.

SAIGON. — Pietinio Vietnamo partizanai sumušė valdžios jėgas ir užėmė Mieu Ong'o įsitvirtinimą Kien Phong'o provincijoje.

Valdžia neteko savo 100 karių užmuštais, sužeistais ir nelaisvę paimtais, taipgi daug ginklų ir amunicijos.

SUTIKO PERTRAUKTI GINKLUOTAS KOVAS

KARTOUMAS. — Samolija ir Etiopija sutiko sudaryti paliaubas. Abi pusės atitrauks savo ginkluotas jėgas per 6 mylias.

Nutraukusios mūšius, abi šalys tarsis dėl išsprendimo ginčo sienos klausimu.

BOMBARDAVO IS ORO JEMENO TVIRTOVĖ

ADEN. — Britanijos orlaivai, esą Saudi Arabijoje, bombardavo Jemeno tvirtovę. Jie užmušė mažiausia 10 Jemeno kareivių.

Tai buvęs atkeršijimas jemeniečiams už ataką ant Saudi Arabijos posto.

GALI NUMUSTI NET RAKETAS

MASKVA. — Tarybų Sąjungos oro jėgų maršalas Sudets sakė, kad Tarybų Sąjunga turi toli skrendančius orlaivius, kuriems nereikia lakūnų. Jie gali numušti net balistines raketąs.

Jis rašo apie tai militariniame laikraštyje Raudonoji Zvaigždė.

Vyskupai Pradėjo Kovą už Milijonus

TORONTO. — Serbų artodoksų bažnyčioje Šiaurės Amerikoje įvyko skilimas. Kai bažnyčios vyresnybė Belgrade padalino diocenziją į tris ir paskyrė tris vyskopus, du vyskupai atskilo ir sudarė atskirą diocenziją. Jie kaltina, būk komunistai įsigalėjo.

Kova, žinoma, sukasi apie turtą. Čia ukrainų salėj atskilėliai turėjo parengimą, į kurį įžanga buvo \$5.00. Keliamas fondas vedimui bylos JAV teismuose už kelių milijonų dolerių bažnyčios turtą.

Toronte yra apie 6,000 serbų. Parengime dalyvavo 400.

NAPOLIS. — Italijos keleivinis orlaivis su 45 žmonėmis atsimušė į kalną Vezuvijų ir sudužo, užmušdamas visus.

Nelaimės priešastimi, matyti, buvo blogas oras.

Skaudžios Žemės Drebėjimo Pasėkos Anchorage ir Kitur

ANCHORAGE, Alaska. — Didijį penktadienį žemės drebėjimas labai sugriovė šį miestą ir pražudė nemažai žmonių. Šiuo tarpu dar nežinoma tikrai, kiek bus žuvusių ir sužeistų, bet gali būti virš 100 užmuštų. Surinkta jau 67 lavonai.

Miestas tap sutaršytas, kad atrodo lyg būtų sproguos atominė bomba kur netoli miesto. Apskaičiuojama, kad materialų nuostolių gali būti virš \$250,000,000. Tikrumoje, nuostoliai būsią dvigubai didesni.

Nuo žemės drebėjimo kilusios bangos vandenyne labai apgriovė visą eilę kitų vietų palei Pacifiką. Jos pasiekė Havajus, Kaliforniją. Oregano ir

Siūlo Tarptautinį "Kara su Skurdu"

ZENEVA. — Jungtinių Tautų suruoštoje Tarptautinėje konferencijoje ekonominiais klausimais, Francija pasiūlė, kad "karas su skurdu" reikia skelbti visame pasaulyje, ypač siekti, kad ekonominiai neišsivysčiusios tautos nors kiek galėtų sustiprėti ekonominiai.

Finansų ministras Valderis Giscard Estaing patiekė ir planą, bet vakariečiams vargiai priimtinas.

Tokį karą su skurdu amerikiečiai skelbia savo šalyje, bet vis tai tik propaganda. Asmeniniai interesai, pelno siekimas, neleidžia tą kovą išvystyti, kaip reikėtų.

Greiti Laivai

Tarybų Sąjungos žinių agentūra Tass pranešė, kad Gorkio įmonėj prie Volgos buvo pabudavotas laivas, kuris gali plaukti 68 mylias į valandą greičiu. Tai būsiąs greičiausias upinis laivas visame pasaulyje.

Tarybų Sąjungoje jau geras laikas, kaip skiriama nemaža domės upių laivų tobulinimui. Tarybų Sąjungoje yra daug labai ilgų upių, kurios tinkamos tokių laivų judėjimui. Upė, kaip žinia, labai geras kelias. Nereikia jo prižiūrėti, taisyti. Upėmis galima pasiekti daugelį didžiųjų miestų.

Kalifornijos pakrantėse žuvo 16 asmenų.

Labai nukentėjo Port Alberni, Britų Kolumbijoj, nuo bangų, kurios buvo 10 pėdų aukštesnės, negu vanduo pasiekė pačių didžiausių potvinių metu. Daugelio gyventojų namus bangos nušlavė visai.

Sewarde, kuris randasi ant salos apie 60 mylių nuo Anchorage, bangos sudaužė visą industriją. Iš žmonių, žuvo tik du iš 1,700 gyventojų. Čia buvo daug aliejaus tankų. Jos visos buvo sugriautos ir aliejus išleistas. Nuostoliai sieksią \$20,000,000.

OSLO. — Norvegijos mokslininkai teigia, kad žemės drebėjimo Alaskoje pajėgumas buvo didesnis, negu kad iki šiol išsprondintų atominių bombų jėga buvo sudėjęs kartu. Jie sako, kad žemės drebėjimo jėga buvus lygi 10,000 megatonų nuklinių eksplozijų.

Svedijos mokslininkai teigia, kad jie numatė šį žemės drebėjimą dar praėjusiais metais. Tai esanti pasėka nuklinių eksplozijų. Ar šis žemės drebėjimas turėjo ką bendra su nuklėmis eksplozijomis, be abejonės, niekas negali įrodyti.

OTTAWA. — Kanados premjeras Pearsonas pareiškė, kad Kanada pasirėngusi pagelbėti nukentėjusiems nuo žemės drebėjimo.

Studentai Reikalavo, Kad Amerika Nesikištų Kur Nereikia

SEOUL. — Daugiau kaip 3,500 Pietų Korėjos studentų suruošė audringą protesto demonstraciją, kam Korėjos vyriausybė siekia santykių su Japonija.

Demonstrantai iškėlė šūkius nukreiptus ir prieš JAV. Gir-di, Amerika neturi kištis į Japonijos ir Korėjos savitarpio santykius. Pietų Korėja žino, kaip savo reikalus tvarkyti ir be Jungtinių Valstijų patarimų.

Susirėmus su policija 150 studentų ir keli policininkai sužeisti. Be to, mažiausia 250 studentų areštuota. Studentai nuo policijos gynėsi akmenimis ir lazdomis.

AR RELIGIJA ŽMOGŲ PAGUODŽIA

Žinomas ateistas ir rašytojas drg. J. Ragauskas gavo laišką iš vienos moters. Drg. J. Ragauskas nutarė atsakyti laiško autorei per spaudą. Spausdiname laišką ir atsakymą.

(Tąsa)

Didžiai gerbiamoji drauge! Jūsų laišką gavau tik prieš kelias dienas, todėl atsakymą rašau pavėluotai.

Bet ką gi Jums rašyti? Kaip atsiliiepti į Jūsų skausmą ir abejones? Uždavinys sunkus. Mat, tiesą galima surasti ir priimti tik sveikai, ramiai protaujant. Tiesa atspindi tikrovę, ji nepriklauso nuo žmogaus sąmonės. Juo labiau tiesa nepriklauso ir negali priklausyti nuo žmogaus jausmų ir nuotaikos.

Tuo tarpu, kaip sakoma, jausmai turi ir savo dėsnius. Jie, žinoma, nėra visiškai atitrūkę nuo proto, bet jie turi ir tam tikrą savarankiškumą.

Štai kodėl net kartais žmogų galima mylėti, nors protas liepia jo vengti, ir priešingai. — nekęsti to, kas jums nieko blogo nėra padaręs.

Dėl šios aplinkybės sunku man Jums padėti. Negali žmogus ramiai samprotauti, kai jam galvą skauda; taip pat negali jis šaltai galvoti, kai sopa širdį. O Jūs dabar pergyvenate baisų psichinį sukrėtimą. Jūsų sieloje siaučia jausmų uraganas.

Dabartinėje Jūsų būsenoje sunku, beveik neįmanoma vadovautis šalto proto dėsniais, nes esate jausmų poveikyje. Netekote savo mylimos dukrelės. Ką tik ji buvo gera, glaudėsi prie Jūsų, o dabar jos nebėra. Argi tikrai nebėra? Jums sunku susitaikyti su mintimi, kad nebėra. Jums atrodo, kad ji tebėra, tik pasitraukė nuo Jūsų kažkur tolyn. Jeigu sakytumėte, kad ji tebeegzistuoja, mato Jus, ne tik sapne Jus "aplanko", bet ir visada neregimu būdu Jums šypsosi, regi Jūsų sielvartą, girdi Jūsų jai tariamus motiniškus žodžius, — tokia mano kalba Jums patiktų, ja būtų Jums lengviau patikėti, nes kaip tik to Jūs dabar visa savo esybė trokštate! Tai kaip tik jums ir kalbėtų dvasininkai.

Bet jeigu imsiu kalbėti apie tai, kad, kas mirė, to nebėra, kad Jūsų dukrelės tikrai nebėra, kad ji Jūsų nemato, negirdi ir t. t., — šitokie žodžiai daužytų Jūsų širdį, kaip sunkūs akmenys, ir Jūs instinktyviai

stengtumėtės šių smūgių išvengti, netikėdama tais žodžiais. Ne klausyti Jūs dabar nenorite tokių kalbų, nes jos neatitinka Jūsų būsenos.

Ir štai, religija kaip tik kalba tai, kas šiuo momentu atitinka Jūsų psichinę būseną, o protas, mokslas kalba tai, kaip yra iš tikrųjų, nors tai neatitinka Jūsų moralinės būklės.

Taigi, brangioji Motina, suprantu Jūsų dabartinę padėtį, gilų skausmą, sunkius išgyvenimus. Ir vis dėlto negaliu, kalbėdamas su Jumis, griebtis netiesos, melo, apgaulės. Man rodosi, kad čia yra vis dėlto skirtingas atvejis, negu tas, kai sunkiai sergančiam ligoniui nesakoma tiesos apie jo būklę. Gydytojai nesako kartais ligoniui tiesos, nes jie tuo gali pakirsti jo pasipriešinimo ligai jėgas, kurios labai svarbios jį gydant.

Tačiau su Jumis, manau, vis dėlto reikia kalbėti atvirai. Slėpdami tiesą nuo ligonio, padedame jam pasveikti ar bent palengviname. Tuo tarpu nuo Jūsų jau nėra ko nuslėpti — visi Jus liečia skaudūs faktai Jums žinomi. . . Laikas dirba Jūsų naudai — diena iš dienos Jums darysis lengviau.

Todėl kalbėkime protingai. Man rodosi, kad Jūsų gyvenimo įvykiai yra tvirtiausias, neatremiamas dvieju nebuvimo įrodymas.

Štai, jeigu aš būčiau dievo vietoje, tučtuojau pertvarkytų Jūsų gyvenimą: prikelčiau Jūsų Gražinutę iš numirusių, gražinčiau Jums klausą! Jūs nepažįstumėte, ligi šiol nežinojau, kad Jūs gyvenate pasaulyje, bet, skaitydamas Jūsų laišką, negalėjau sulaukyti ašarų — taip man gaila Jūsų! Bet ką gi aš galiu Jums gero padaryti? Negaliu nei Gražinutės prikelkti, nei klausos Jums gražinti. . . O būtinai tai padaryčiau, jei tik galėčiau, — tą pačią valandą, kai sužinojau apie Jūsų nelaimę, būčiau tai padaręs! Juk mane patį skaudina Jūsų sielvartas, ir man pačiam būtų daug maloniau žinoti, kad esate sveika ir laiminga.

Argi toks mano poelgis būtų neprotingas, nedoras? Ne, jis būtų ir protingas, ir doras — daug išmintingesnis ir geresnis

už Jus ištikusią nelaimę. Tad nejaugi dievas, jeigu jis būtų — tas "geriausias, maloniausias, išmintingiausias ir visagalis mūsų dangiškasis tėvas" — nepadarytų Jums to, ką mielai padarytų kiekvienas padorus žmogus? Nėra jokios abejonės, kad padarytų. Bet ką aš sakau: dievas nebūtų jums nė leides apkursti, nebūtų taip negailėstingai ir žiauriai išplėšęs dukrelę. Jei būtų dievas, tai ne tik Jūsų gyvenime, bet visame pasaulyje nebūtų nei vargu, nei nelaimių, nei išnaudojimo, nei nuoskaudų, nei ligų, nei karų, nei mirties!

O dėl religijos guodžiamąjį vaidmens sunkiose gyvenimo valandose, tai pasakysiu, kad religija — svaigalai, kaip opiumas; morfijus, kokainas, degtinė. Juk visi šie svaigalai irgi teikia žmogui užsimiršimą, sužadina jam gražias iliuzijas, haliucinacijas, bet juk po to neišvengiamai seka organizmo reakcija — nemalonūs išsipigiriojimai; ilgai nei sveikata prarandama. Nors yra šiuos svaigalus vartojančių žmonių, bet kiekvienas, kas turi sveiką protą, — netgi patys svaigalų vartotojai, — pripažįsta, kad tai blogybė, kad geriau elgiasi tie, kurie nevartoja tų nuodų, į juos neįpranta.

Taip ir su religija: rodos, padeda užsimiršti, pakelti skausmą, rodos, suteikia mielių iliuzijų, bet juk tai iš tikrųjų iliuzijos, tariamas nusiramimas, už kurias, be to, reikia brangiai užsimokėti.

Religija — netgi blogesnis dalykas už svaigalus dar ir dėl to, kad svaigalais galima pasinaudoti tik "tam kartui", o norint naudotis religijos "palsaugomis", reikia ją praktikuoti visą laiką. Juk negalima pasidaryti religingu pagal reikalą vienai ar kitai dienai. Išbrovus į sąmonę, religija stengiasi jos nebeapleisti, sunku žmogui religija nusikratyti. Tuo būdu religija verčia žmogų klaidžioti ir vaikytis iliuzijų ištisus metus, visą gyvenimą.

Kaip neprotinga ir nedora yra tiesą iškeisti į klaidą ir melą, nors klaida ir melas duotų žmogui tam tikros naudos, taip neprotinga yra mokslo tiesą iškeisti į religinius prietarus. Atvirkščiai, visuomenės vystymosi istorija mums rodo, kad žmonių nuolat veržėsi ir veržiasi į objektyvią tiesą, į tikrąjį gerą. Ir tas veržimasis nėra tuščias — žmonės vis daugiau sužino, vis labiau priartėja prie tiesos, vis labiau nugalai fizinį ir moralinį blogį pasaulyje bei visuomenėje.

Ne, ne dievas gali padėti tokiai motinai kaip Jūs. O mokslas jau smarkiai sumažino vaikų mirtinumą, ir jis mažins jį toliau. Ateis laikas, ir gydytojai išmoks gydyti ir tokias ligas, kurias mirė Jūsų dukterė. Ateis laikas, ir nė vienai motinai neteks raudoti savo mažos dukrytės. Bet tai padarys ne dievas, o žmonės. Šituo keliu eina visų pirma tarybinė visuo-

menė, šituo — ir tik šituo! — keliu privalo eiti kiekvienas tarybinis žmogus.

Nelaimių, sunkių išgyvenimų valandomis tarybinis žmogus jokiu būdu neprivalo atitrūkti nuo visuomenės, užsidaryti savyje, nuklysti į fantazijų pasaulius. Taip pat ir tarybinė visuomenė neturi abejingai nusigręžti nuo kenčiančio, patekusio į nelaimę, liūdinčio, verkiančio žmogaus — savo draugo ir brolio. Ne religinės iliuzijos, o kito žmogaus ranka, o visų svarbiausia darbas mūsų visuomenės naudai. Štai tarybinio žmogaus džiaugsmo ir laimės šaltinis, o kartu ir vaistai sunkių išmėginimų valandoje.

Jūs turite kilnią profesiją — Jūs auklėjate būsimos komunistinės visuomenės žmogų. Dirbkite tą darbą su tokia pat meile, kaip Jūs galvojate apie savo dukrytę

J. Ragauskas

Išpūdinga šventė Kaune

Šventė prasidėjo dalyvių iškilmingu paradu. Praeina vėliavininkų kolona, gatvių komandų jaunieji ledo ritulininkai, slidininkai ir daug įvairia spalvais rūbais apsirengusių Kauno vaikių dailiojo čiuožimo mokyklos auklėtinių.

Stadiono futbolo aikštės gale sniego kalne įrengtame aukure uždegama šventinė ugnis.

Dar prieš prasidedant žiemos šventei, stadione aidėjo linksmi mažųjų krykštavimai. Jie važinėjo arkliais, poni, ku-

rie traukė gražiai papuoštas rogutes. Bet didžiausią malonumą mažiesiems teikė pasivažinėjimas rogėmis, kurias traukė. . . zoologijos sodo kupranugaris. Tuo po šventės atidarymo žiūrovų minia užtvindė mažąją futbolo aikštę. Čia, ant žvilgančio ledo, čiuožė 450 Kauno dailiojo čiuožimo mokyklos auklėtinių. Jie, valso garsams aidint, atliko masinės scenas.

Staiga pasigirdo motorų gaudesys. Tai pasirodė motociklininkai. Jie dalyvavo 100 m lenktynėse, tempdami paskui save slidininkus.

O po to stadione sugaudė garsus "valio!" Žiūrovai sveikino grupinio kopimo į sniego kalną nugalėtojus. Kada buvo pranešta, kad galima į sniego kalną kopti ir komandomis, vienas moksleivis čia pat, stadione, surinko berniukų būrį, pasivadino "Žalgirio" komanda ir. . . laimėjo žiemos sporto šventės prizą.

Didelio susidomėjimo susilaukė karnavalas ant ledo, kuriame dalyvavo ne tik kauniečiai, bet ir svečiai iš kaimyninių rajonų. Jonavos vidurinės mokyklos mokiniai į karnavalą atvyko ant "žirgų". Gražiai buvo pagamintos jų rogės ir "žirgų" kaukės. Tačiau Kauno Profsajungų kultūros rūmų karnavalinė grupė, kuri suvaidino ant ledo Sofijos Kymantaitės-Čiurlionienės pasaką "Dvylika brolių juodvarniais laksčiusių", susilaukė didžiausio pasisekimo.

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas.

UKRAINSKA KNYHA

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, maisto ir kitko.

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE: — 962 Bloor St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto įstaigoje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto įstaiga atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.

Telefonas: LE. 4-7551

Apsilankykite savo tėvynėje naudojant patarnavimą geriausiai patyrusių Rytinėje Europoje kelionių ekspertų. Dėl platesnių informacijų prašome kreiptis:



Kennedy Travel Bureau Ltd.

296 QUEEN ST. WEST, TORONTO 2B
Tel. EM. 2-3226

Naujos Dejos atstovas pasiūlymą. . . mentui panašumą Kanadoje. . . mas buvo a vieton ir ve šviesos šioj. . . Išrodė, ka riai pritaria naikinta mir niekas nenó mas būtų imamas atiti

Buven SII Banks ir du statyti prieš Jie kaltinam loti kitos ur pitoną H. F atgal.

Banks tu advokatus. Gydytojas Walsh, sako lėjo dirbti kai, matyti, aplamdė.

Hamilton ir Paul Sett yra aukos do. Jie gir kumais. Dal vo advokat chardson M de, ieškod. . . doje ir dvi se taip pat tiek ti minēt nį.

Federalė dėjimą į fluorido tik dantis nuo Sveikatos dėš tyrinėji

"Liaudi išleidžiamų

Dienra: Tris ke Du kar Savaitr DVISA Mėnesi LAS IR GY Laikrai Priima kame persi nadiškais p: Taipgi virš vardint tines.

Pusmet "Sporto" — ir Menas" — \$1. \$2.00.

Prenun ir turi būti metais, kad

Užsaky Liaudies B

Iš Kanados Gyvenimo

Naujos Demokratinės Partijos atstovas Reid Scott davė pasiūlymą federaliam parlamentui panaikinti mirties bausmę Kanadoje, bet jo pasiūlymas buvo atidėtas paskutinėn vieton ir veikiausiai nematys šviesos šioj sesioj.

Išrodė, kad parlamento nariai pritaria tam, kad būtų panaikinta mirties bausmė, bet niekas nenorėjo, kad pasiūlymas būtų svarstomas ir priimamas atitinkamas įstatymas.

Buvęs SIU prezidentas H. C. Banks ir du jo sėbrai buvo pastatyti prieš teisimą Montreale. Jie kaltinami suokalbyje sužaloti kitos unijos pareigūną kapitoną H. F. Walsh keli metai atgal.

Banks turi pasisamdęs net 4 advokatus.

Gdytojas, kuris gydė Walsh, sako, kad Walsh negalėjo dirbti du mėnesius po to, kai, matyti, kaž kas jį gerokai aplamdė.

Hamiltono dvynukai, Peter ir Paul Settle, 2 metų amžiaus, yra aukos "vaisto" thalidomido. Jie gimė su fizniais trūkumais. Dabar jų tėvai, per savo advokatus, skundžia Richardson Merrell Inc. Clevelande, ieškodami \$2,200,000.

Penkios kitos šeimos Kanadoje ir dvi Jungtinėse Valstijose taip pat planuojančios patiekti minėtai kompanijai ieškini.

Federalė vyriausybė užgyrė dėjimą į geriamąjį vandenį fluorido tikslu apsaugoti vaikų dantis nuo gedimo.

Sveikatos departamentas vedęs tyrinėjimą per 16 metų ir

suradęs, kad fluoridas nekenkia niekam.

Premjeras L. B. Pearson pareiškė, kad būtų begėdiškas nusileidimas saujelės ekstrimistų propagandai, jeigu būtų sulaikytas karalienės Elizabetos vizitas Kanadai ateinantį rudenį.

Kanada galinti suteikti jai tinkamą apsaugą.

St. Catherines miestelyje 17 metų vaikėzas nušovė savo motiną, 37 metų amžiaus.

Zudikas paleido jai iš užpakalio 3 šūvius ir vietoje užmušė, o paskui pabėgo. Jis sumintas.

Policija dar negali išaiškinti, kodėl jis nužudė savo motiną.

Penkiolika privatiškų samdomo organizacijų davė viešą bendrą pareiškimą, kad jos atsisakys patenkinti paieškojimus darbininkų ar tarnautojų, jeigu ieškovai norės tam tikrų rasių žmonių.

Jos nori įtraukti į šį protestą prieš rasinę diskriminaciją ir visas kitas samdos organizacijas.

Kanadietis

Kanados Gyventojai

Kanados gyventojai spaudoje dažnai skirstomi į tris pagrindines grupes. Tai yra angli, francūzai ir kitų tautybių žmones. Pažiūrėkim, kaip tos grupės stovi.

1901 metais, anglai sudarė 57 procentus gyventojų, francūzai 31 procentą, o visos kitos

tautybės — 12 procentų.

Pagal 1961 metų statistikas, tais metais anglai sudarė 44 procentus, franūzai 30 procentų, o visos kitos — 26 procentus.

Kaip matome, ateiviai iš įvairių šalių smarkiai paaugo. Kai 1901 metais sudarė tik 12 procentų visų Kanados gyventojų, tai 1961 metais jau 26 procentus. Čia reikia pastebėti, kad čia įskaitomi ir Kanadoje gimę ateivių vaikai ir net vaikų vaikai.

Nekurios ateivių grupės gana skaitlingos. Pirmoj vietoj stovi vokiečiai su 1,049,599 žmonėmis. Jie sudaro 5.8 procento visų Kanados gyventojų. Antroj vietoj stovi ukrainiečiai su 473,377, paskui seka italai su 450,351, olandai su 429,679, skandinavai su 386,534, lenkai su 323,517, indijonai (tikrieji kanadiečiai) su 208,286, žydai su 173,344 ir t. t.

Dabar, kiek iš tų etniškų grupių žmonių yra Kanadoj gimę. Vokiečių 73 procentai, ukrainų 77, italų 41, olandų 64, skandinavų 73, lenkų 60, indijonų 100, žydų 62 procentai.

Tų pačių grupių nepiliečių yra sekantiai: vokiečių 13 procentų, ukrainiečių 3 procentai, italų 39 procentai, olandų 19 procentų, skandinavų 7 procentai, lenkų 10 procentų, žydų 7 procentai.

Dabar, kokiomis proporcijomis gyvena įvairiose provincijose:

Anglai Newfoundlandė sudaro 94 procentus, Prince Edward Islande 80 procentų, Nova Scotijoje 71 procentą, Britų Kolumbijoj 61 procentą, Ontarijoj 60 procentų, New Brunswicke 55 procentus.

Francūzai sudaro 81 procentą Kvebeko provincioj, New Brunswicke 40 procentų.

Trečioji grupė, susidedanti iš įvairių kitų tautybių, Saskatchewanoj sudaro 53 procentus, Albertoj 49 procentus, Manitoboj 48 procentus, Britų Kolumbijoj 35 procentus, Ontarijoj 30 procentų.

Kanadoje francūzų yra 4 procentais daugiau, negu kitų tautybių (neskaitant anglių), bet mažai jų gyvena kitose provincijose ir tenai jie taip pat ištautėje, dauguma nenaudoja francūzų kalbos, kaip ir visų kitų tautybių.

Keista, bet anglai vadinasi kanadiečiais, o visų kitų tautybių, įskaitant ir francūzų, vadinami dviem vardais: french-canadians, german-canadians ir t. t.

K. S.

Mažins Tabako Žemės Plotus

Ontarijos Flue-Cured Tobacco Growers Marketing Board pasisakė už sumažinimą tabako auginimo. Šią vasarą bus leista apšodinti tabaku daug mažiau žemės. Numatoma nukirsti tabaką nuo 180 milijonų svarų iki 129 milijonų svarų.

Kiekvieno tabako auginimo pirmieji trys akeriai bus nekludomi, o likusieji bus apkarpyti.

Bet auginimo nepatenkinti tokiu sprendimu. Tarybai buvo įteikta peticija su 1,000 parašų, reikalaujanti panaikinti akerių aprubežavimą ant kokių penkių metų.

Numušimas ploto šiemet bus taikomas svarams. Bus paskirta kiekvienam auginimoj tiek tai svarų užauginti. Kaip jis tą padarys, sumažindamas akerių skaičių, rečiau sodindamas ar kaip kitaip, tai jo dalykas. Iš akerio vidutiniškai gaunama apie 1,700 svarų tabako.

Johnsono Valdžioje Vyksta Trynimasis

WASHINGTON. — Pradeda aiškėti, kad prez. Johnson su velionies prez. Kenedžio žmonėmis aukštoje valdžios sferose nelabai sutinka. Išlengvo juos "šluoja" laukan ir į jų vietas skiria savo draugus.

Prieš kurį laiką iš Baltųjų rūmų atsistatydino du aukšti pareigūnai — Theodore Sorensen ir Arthur M. Schlesinger. Neseniai buvo pradėję eiti kalbos, kad prezidento ir sekr. Robert Kenedžio nuomonės nesiklijuoja. Dabar atsistatydino spaudos sekr. Pierre Salinger. Kartu su juom pasišalina ir jo bendradarbis Andrew Hatcher, negras.

Pierre Salinger sako, jog jis atsistatydinęs dėl "asmeninių sumetimų", ketinąs Kaliforni-



Vancouverio Eleanora Collins, CBC radio dainininkė, kuri dainavimo mėgėjų kontestą laimėjo būdama 14 metų amžiaus. Ji paeina iš Edmontono.

joje kandidatuoti senatoriaus vietai. Tuo tarpu atsistatydinimo laiške prezidentui pažymėjo, jog netolimoje ateityje jis viešai pareikš visuomenei, kodėl jis atsistatydino.

Zurnalistai buvo paleidę kalbas, kad ir departamento sekretorius Dean Rusk ketinąs po prezidentinių rinkimų atsistatydinti. Sekretorius kalbas užginčijo.

Visa tai sudėjęs į krūvą, veržiasi galvon, kad administracijoje ir Baltuosiuose rūmuose yra pusėtinai savitarpio trynimosi.

Velionies perz. Kenedžio šalininkai vienas po kito traukiasi.

Indonezijos prezidentas Sukarno, kalbėdamas prie padėjimo kertinio akmens 14 aukštų pastatui, atsisukęs į JAV ambasadorių pareiškė:

"Yra viena šalis, kuri grumojasi sulaikymu paramos Indonezijai.

"Ta šalis mano, kad ji gali išgąsdinti Indoneziją. Aš sakau, eikit į peklą su savo parama".

LIETUVOS SPAUSDINIAI

"Liaudies Balsas" raštinėje galima gauti Tarybų Lietuvoje išleidžiamų laikraščių ir žurnalų.

Dienraštis "TIĘSA"

Tris kartus į savaitę išleidžiamas "SPORTAS"

Du kart į savaitę išleidžiamas "LIETUVOS PIONIERIUS"

Savaitraštis "LITERATŪRA IR MENAS"

DVISAVAITINIS žurnalas "SVYTURYS"

Mėnesiniai žurnalai: "TARYBINĖ MOTERIS", "MOKSLAS IR GYVENIMAS" ir "MŪSŲ SODAI".

Laikraščių kainos po 5 c., o žurnalų po 25 c. egzempliorius.

Priimame užsakymus ir paštu. Prisiuntus mokėstį apmokame persiuntimą. Mažesnius užsakymus galite prisiųsti ir kanadiškais pašto ženklais.

Taipgi priimame ir naujas bei atnaujintas prenumeratas virš vardinų laikraščių ir žurnalų. Bet šiuo tarpu tik pusmetines.

Pusmetinių prenumeratų kainos: "Tiesos" — \$3.00; "Sporto" — \$2.00; "Lietuvos Pionierius" — \$1.50; "Literatūra ir Menas" — \$1.00; "Švyturys" — \$2.50; "Mokslas ir Gyvenimas" — \$1.50; "Tarybinė Moteris" — \$1.00; "Mūsų Sodai" — \$2.00.

Prenumeratos priimamos tik 1964 metų antram pusmečiui ir turi būti užsisakytos ne vėliau kaip gegužės mėnesį šiais metais, kad gavus nuo liepos 1 d. 1964 m.

Užsakymus siųskite su Money orderiais adresu:

Liaudies Balsas, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont. Canada.



Lietuvos TSR Valstybinės Filharmonijos kamerinis orkestras, vadovaujamas Sauliaus Sondeckio (pirmas dešinėje).

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: Empire 6-4358

BUS SUNKU PASITIKĖTI ATEITYJE

Tas, ką padarė sau Ontarijos vyriausybė su premjeru John Roberts priešakyje, patiekdama parlamentui pataisą policijos aktui, nebus galima atitaisyti, kol ši vyriausybė egzistuos. Ne tik kad ta pataisa buvo didelis užmojis ant žmonių teisių, bet ir paties premjero užsispyrimas išsaugoti tą pataisą buvo gana atkaklus. Tik tai kai pamatė, kad jo paties partijos žmonės griežtai smerkia tą pataisą, norinčią suteikti policijai neribotas teises, premjeras sutiko pašalinti iš tos pataisos sekciją 14-tą.

Laimė, kad visuomenė taip griežtai reagavo. Jei ne, tai būtų policijos komisija gavusi tokį įstatymą, kuris būtų įgaliojęs ją pašaukti bile ką, verstį po priesaiką atsakinėti į klausimus, pristatyti dokumentus, o atsakius įkalinti 8 dienoms. Jei ir tuomet suimtasis atsisakys patiekti reikiamas informacijas, vėl įkalinti 8 dienoms, ir t. t. Komisija būtų galėjusi atsisakyti įsileisti advokatą padėti suimtajam. Suimtasis išėjęs iš policijos tardymo ar kalėjimo, būtų neturėjęs teisės niekam apie tai pasakoti ar skųstis, be tos komisijos pavėjimo. O jeigu būtų pasiskundęs, tai automatiškai ta komisija būtų galėjusi jį nubausti metams kalėjimo ir \$2,000 pinigine bausme.

Tai tiesiog pasibaisėtinas užmojis prieš visuomenę. O atrodė, kad premjeras Roberts ir visa vyriausybė nusiteikusi demokratiškai. Ne taip seniai jos iniciatyva buvo priimtas žmonių teisių bilius. Niekad negali žinoti, ką ji gali sumanyti

Prokuroras, matydamas tokią žmonių opoziciją, rezignavo. Iš jo laiško atrodo, kad jis buvo priešingas davimui policijos komisijai tokių didelių teisių. Išeitų, kad premjeras palaikė pataisą, jeigu nebuvo iniciatorius. Gal jis bandė pataikauti kam nors. O tai reiškia, kad sunku žinoti, kur jis stovi. Ontarijos žmonės nuo dabar turės nemažai abejonių apie jo vadovybę.

BANDO PCSTI PRIEŠ VEJĄ

Įvyko nemažas susirėmimas tarp Tarybų Sąjungos ir Vokietijos, Tiesa, tik laiškais, bet gana charakteringas. Vakarų Vokietijos valdžia su kancleriu L. Erhardtu priešakyje užprotestavo Tarybų Sąjungai už priėmimą Rytų Vokietijos ir tarp-tautinę konvenciją orinio judėjimo klausimu. Girdi, visą Vokietiją atstovauja Bonnos valdžia, niekas neturi teisės įsileisti Rytų Vokietijos.

Tarybų Sąjunga sugrąžinus tą notą, bet Erhardto ambasadorius įteikęs kitą. Šią sugrąžinus, jis įteikęs trečią. Bet Tarybų Sąjunga pasakė, kad Bonnos valdžia atstovauja tikrai Vakarinę Vokietiją.

Cia charakteringa tas, kad Bonnos valdžia, neturėdama jokios kontrolės ant Rytinės Vokietijos, nori persistatyti, būk ji viena gali atstovauti visą Vokietiją. Tai gana atkaklus užsispyrimas, nors visai neatitinkas realybei.

Panašiai laikosi ir Pabaltijos šalių bėgliai. Jie palaiko "ambasadorius", "konsulus", "nepripažįsta" tarybinių Pabaltijos respublikų, ir ką tu jiems padarysi, nors iš to ir varnos gali juoktis.

GAL IR TAIP

Daug kas labai stebisi, kodėl Kambodijos princas Sihanouk pradėjo kratytis amerikiečių ir gerintis prie Kinijos. Jis juk yra princas ir atrodytų, kad jam būtų parankiau draugautis su Jungtinėmis Valstijomis. Bet jis pastaruoju metu nusisuko nuo JAV. Dažnai jis kaltina Jungtines Valstijas, būk jos veikiančios už jo nuvertimą.

Yra tokių, kurie mano, jog princas yra įsitikinęs, kad vis tiek Pietiniame Vietname laimės partizanai ir amerikiečiai turės išsinešti iš tenai. Tada, aišku, negalės ilgai laikytis dešinioji ir Laosoj. Visa buvusi Indokinija pereis į kairiųjų kontrolę. Galimas dalykas, kad jis yra geras strategas, iš kalno numato, kur vėjas pūs. Geriau palaikyti gerus santykius su tais, kurių ateitis. Atžagareiviai neturi ateities.

Reikia atsiminti, kad ir Laosoj vienas princas vadovauja kairiečiams, o kitas neutralistams.



Du žymūs lietuviai menininkai, vitražo meistrai K. Morūnas ir A. Stoškus darbo metu.

Jei Vieniems Galima Turėti Pagalbą, Kodėl Kitiems Ne?

S. KARPĖ

Jungtinių Valstijų apsigynimo sekretorius Robert S. McNamara aną dieną pasakė, kad Jungtinės Valstijos neketina trauktis iš Pietinio Vietnamo. Priešingai, dar padidins militarinę ir ekonominę pagalbą Pietinio Vietnamo režimui kovoje prieš partizanus.

Kas liečia akciją prieš Šiaurinį Vietnamą, iš kur ateina pagalba partizanams, McNamara sakė, kad dar nėra galutinai nutarta. Tas klausimas esąs svarstomas.

Jungtinėse Valstijose yra tokių, kurie tiesiog reikalauja pulti Šiaurinį Vietnamą už paramą partizanams.

Dabar, kova Pietiniame Vietname tarp nacionalistų ir liaudies jėgų yra vidurinis tos šalies žmonių reikalas. Partizanai kontroliuoja didesnę plotą, negu militaristai. Su jais eina didelė didžiama šalies gyventojų. Militaristai turi arti 300,000 vyrų po ginklu. Jiems talkininkauja 16,000 amerikiečių su patarimais ir kitokiais būdais. Amerikiečiai skraido helikopterius ir kitus orlaivius. Jie duoda visokius ginklus. Tuo tarpu partizanai turį apie 30,000 ginkluotų vyrų. Bet tokia didelė militarinė jėga negali nugalėti. Reiškia, kad su partizanais eina visa liaudis.

Kokią teisę JAV turi kištis į Pietinio Vietnamo reikalus? Faktinai, jos savo parama nori išlaikyti ant liaudies sprando valdžią, kurios ji nenori.

O jeigu ta saujelė biurokratų turi teisę priimti JAV pagalbą, tai kodėl neleistina partizanams, kurie turi didesnę žmonių simpatiją, ieškoti ir

gauti paramą kitur?

Jeigu Pietinis Vietnamas kariuotė su įsiveržėliais iš kitur, tai būtų kitas klausimas. Tai būtų galima sakyti, kad jis kovoja už savo nepriklausomybę. Dabar gi niekad nebuvo ir nėra sakoma, kad kuri kita šalis būtų užpuolus. Visuomet sakoma, kad kova eina su partizanais, vadinamais Viet Cong.

Jungtinės Valstijos kaltina ir Laosą ir Kambodiją, būk jos praleidžiančios ginklus ir kitokią paramą iš Šiaurinio Vietnamo. Išeitų, kad ir tos šalys prijaučia liaudžiai.

JAV teisinimasis, būk jos nori pastoti kelią komunizmo plitimui, taip pat nepateisinamas. Jeigu tos šalies žmonės ir nori pasirinkti komunizmą, tai jų reikalas. Jungtinės Valstijos neklausia kitų, kokią sistemą turėti namie. Juk ir Jungtinių Tautų čarteris užtikrina tautoms teisę pasirinkti tokią tvarką, kokios jos nori.

Jeigu JAV nesikištų, tai tenai greičiau būtų išspręstas vidurinis konfliktas ir greičiau būtų sulaukytas kraujo liejimas. Ta suma, kurią amerikiečiai išleidžia karui tenai, galėtų būti paskirta tos šalies ekonominei paramai. Žmonės būtų tikrai dėkingi.

Kas liečia režimus, tai reikia atsiminti, kad jau du buvo nuversti, kaip netikę, kuriuos amerikiečiai visais būdais rėmė. Ir šis, kurį dabar remia, būtų prakeiktas, jeigu kas jį dabar nuverstų (žinoma, tik ne partizanai). Gindami tokius režimus, amerikiečiai gina liaudies priešus.

Keičiasi laikai. Jie daro įtaką ne vien į darbo žmones. Priversti dairytis aplink ir princai, ypač tokiose šalyse, kur jie nenumato galimybių savo sostus išlaikyti. Einant su liaudimi galima daugiau laimėti, negu su trumparegiais atžagareiviais. Pakistano valdonų posukis linkui Kinijos taipgi ne iš gero.

Iš Maršavimo Už Taiką

Praeitą šeštadienį Toronto taikos organizacijų bei judėjimo už taiką vadovybėje buvo suruoštas viduryje miesto apie dviejų mylių maršavimas už taiką.

Dar pusvalandžiu prieš skelbtą laiką jau pradėjo tvenktis Toronto universiteto rajono aikštėje prie Convocation salės būriai taikos šalininkų. Kaip bematant jų skaičius išaugo į tūkstantinę minią. Čia buvo galima sutikti universiteto profesorius, kunigą, studentą, sunkaus darbo darbininką, raštinės tarnautoją, mažametį mokinį, senelį, tėvą ir motiną su kūdikiu vežimėlyje. Neatsilikio ir invalidai, kuriems buvo suteiktas automobiliškas patarnavimas, kad galėtų dalyvauti maršavime.

Malonu pripažinti, kad buvo būrelis ir lietuvių. Kiek permažas būrelis, bet iš dalyvavusių susidarė ir įspūdingos atrakcijos. Čia maršavo Jonas Indriūnas (Anderson) kaip tėvukas ir jo sūnus tėvas su trečių metų dukrele. Tai trys gentkartės vienoje gretoje žygyje už taiką. Maršavimui nepalankus šaltas pagelingas oras, žiaurus vėjas ir pagaliau sniegas nesudarė malonumą maršuotojams, bet nė vienas nepasitraukė iš maršavimo.

Net jaunoji Andersonaitė nuo pradžios iki galo išsilaikė. Tiesa, jai atėjo į pagalbą jos tėtis, kuris nusivilkęs savo švarką apgaubė ją, gindamas nuo šalčio, ir tėviškai priglaudęs viena ranka ją prie krūtinės, o kitoje stipriai laikydamas iškeltą plakatą su obalsiu prieš nuklinius pabūklus, numaršavo iki pat City Hall (miesto valdybos rūmų), kur baigėsi maršavimas. Tiesa, jaunoji Andersonaitė rūpestingoje tėvo globoje padėjus galvytę ant tėčio peties jau saldžiai miegojo. Čia fotografams ir reporteriams iš to susidarė savotiška atrakcija.

Kaip šimtai plakatų iš maršavimo eilių skelbė, taipgi iš maršavimo komiteto skirti žmonės praeiviams ant šaligatvių dalino atsišaukimus skelbiančius, kad "Mes maršuojame už taiką pasaulyje. Mes maršuojame prieš nuklinius ginklus. Mes maršuojame už pagalbą alkanoms tautoms. Mes maršuojame už pripažinimą Kinijos. Mes maršuojame už darbą ir taiką". Tai obalsiai, už kurių įgyvendinimą stoji vis daugiau ir daugiau žmonių. Tai obalsiai už ateitį, už gyvenimą, prieš naikinimą ir susinaikinimą.

Prie miesto valdybos rūmų atlaikytas trumpas mitingas. Kalbėtojas ryškiai aptarė žmonių kovas prieš vergiją, prieš rasinę nelygybę ir kovas už taiką pasaulį. Vieni laimėjo, kiti laimė, o mums taikos šalininkams dar daug reikia veikti, maršuoti ir kovoti, kad mes ir būsiančios kartos galėtų gyventi taikiame pasaulyje.

Kostas

Kanada
tarines ji
nistro pa
rodo, ka
nas, orlai
tininkija,
viena va
Žinoma
bu, kaip
vybė bus
Bet šta
bai svarb
sybė tam
kalba a
kurias ji
Premje
dėjęs, ka
amerikie
paliuosav
nių bomb
O dab
riausybė
Visi pl
Kanadoj
siliks.
Tas b
Kur p
tas žodi

Toror
toriale
monstr
bombas
joje ir
met jo
dalyvav
nių, neg
Jis fė
ka tarp
gerėjus,
jės. Ir s
prieš nu
truoti ir

Yra ti
vojus de
tykiai ta
gerėje.

Bet G
pasakyti
masinio
prieš nul

Jeigu
nebūtų l
die būtų

Todėl
lines bor
laiko eik

Priešiu
tolimesn

Taigi,
kilmių p
Tikinčių
tus ir "r

Reiški
me ir m
Tik kl
būsime c
gesni.

Man a
būsime t
Tokiai

Tačiau
lykas, ka
kilmių p
čiuosius
kovon p
bar nul
draugišk

Taiką

Toronto
judėji-
buvo
sto apie
mas už

škelb-
venktis
rajono
salės
Kaip
saugo į
buvo ga-
profe-
sun-
rašti-
etį mo-
tiną su
atsiliko
avo su-
atarnā-
tyvauti

d buvo
perma-
avusių
trakci-
ndriū-
ėvukas
jų me-
ntkar-
yje už
ankus
iaurus
nesu-
ojams,
kė iš
An-
ki ga-
tėjo i
nusi-
bė ją,
viskai
ą prie
ai lai-
tą su
abūk-
City
ūmy),
Tie-
itė rū-
adėjus
es jau
togra-
to su-
ja.
š mar-
ipgi iš
skirti
saligat-
skel-
suoja-
Mes
klinius
ame už
utoms.
pažini-
uojame
i obal-
nā sto-
u žmo-
eitį, už
imā ir

rūmų
tingas.
ė žmo-
prieš
už tai-
o, kiti
alinin-
veikti,
mes ir
tų gy-

stas

Pastabos

Kanada pertvarko savo mili-
tarines jėgas. Apsigynimo mi-
nistro pateiktas projektas nu-
rodo, kad visos dalys — laivy-
nas, orlaivynas, artilerija, pės-
tininkija, — bus sujungtos po
viena vadovybe.

Zinoma, mums nelabai svar-
bu, kaip militrinių jėgų vado-
vybė bus sutvarkyta.

Bet štai, kas visiems yra la-
bai svarbu žinoti: mūsų vyriaus-
ybė tame projekte nieko ne-
kalba apie nuklines bombas,
kurias ji yra prisiėmusi.

★
Premjeras Pearsonas yra ža-
dėjęs, kad jis veiks, sieks su
amerikiečiais susitarimo, kad
paliuosavus Kanadą nuo nukli-
nių bombų.

O dabar pasirodo, kad vy-
riausybė nė negalvoja apie tai.

Visi planai remiasi tuo, kad
Kanadoje nuklinės bombos pa-
siliks.

Tas blogai.

Kur premjero Pearsono duo-
tas žodis?

★
Toronto Globe and Mail edi-
toriale kalbėdamas apie de-
monstracijas prieš nuklines
bombas, kurios įvyko Britani-
joje ir kitur, nurodo, kad šie-
met jos visur buvo mažesnės,
dalyvavo žymiai mažiau žmo-
nių, negu praityj.

Jis teigia, kad dabar santai-
ka tarp Rytų ir Vakarų yra pa-
gerėjus, karo pavojus sumažė-
jęs. Ir sako, ar bevarta iš viso
prieš nuklines bombas demons-
truoti ir laiką eikvoti?

★
Yra tikra tiesa, kad karo pa-
vojus dabar sumažėjęs ir san-
tykiai tarp Rytų ir Vakarų pa-
gerėję.

Bet Globe and Mail užmiršta
pasakyti, jog tas įvyko dėka
masinio judėjimo už taiką,
prieš nuklines bombas.

Jeigu to masinio judėjimo
nebūtų buvę, kas žin ar šian-
die būtų ramiau gyventi.

Todėl ir veikimas prieš nuk-
lines bombas nėra ir nebuvo
laiko eikvojimas.

Priešingai, tai garantija už
tolimesnį ramų gyvenimą.

★
Taigi, popiežius velykinių iš-
kilnių proga visus palaimino.
Tikinčiuosius, bedievius, ateis-
tus ir "raudonuosius"...

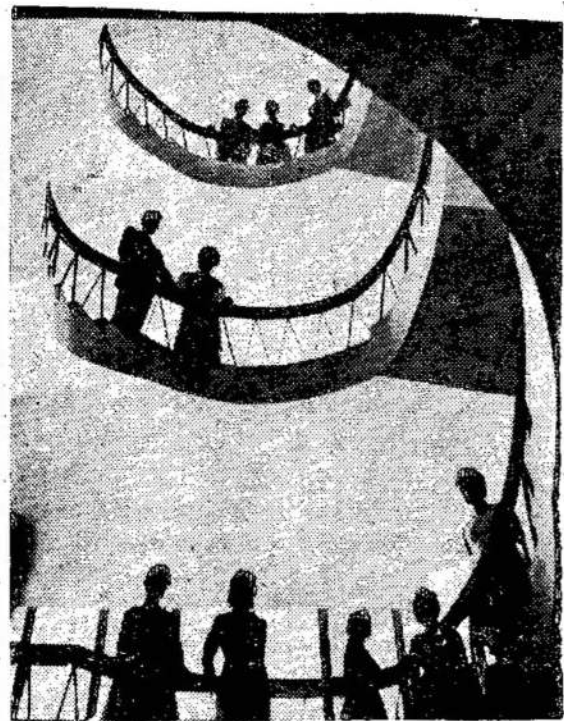
Reiškia, palaiminimą gavo-
me ir mes.

Tik klausimas, ar dabar visi
būsime dėl to geresni, ar blo-
gesni.

Man atrodo, kad visvien, visi
būsime tokie, kokie esame.

Tokiais liks ir visi.

★
Tačiau yra pažymėtinas da-
lykas, kad popiežiai panašių iš-
kilnių proga visados netikin-
čiuosius smerkdavo, šaukdavo
kovon prieš komunizmą, o da-
bar nukalbėjo visai kitaip,
draugiškai.



Modernus interjeras Trakų restorane.

Ką Kiti Rašo

Ne iš to galo

Prez. Johnson skelbia "karą
skurdui". Labai geras dalykas
— kovoti skurdą, siekti žmo-
nėms sotesnio ir šviesesnio gy-
venimo. Bet kaip visi ženklai
rodo, prezidentas tą karą pra-
deda ne iš to galo.

Pašalinti skurdui visų pirma
reikia pašalinti sąlygas skur-
dai buvoti. Reikia padaryti to-
kias sąlygas, kad varguolio
žmogaus sąskaita kitas žmogus
negalėtų tarpti.

Bilijonais dolerių galima nu-
kovoti atskirų žmonių skurdą,
bet ne visuomeninės apimties
skurdą.

Lotynų Amerikos tautos jau
ir taip užsikrėtusios antiameri-
kinėmis nuotaikomis. Ir dabar,
kai prez. Johnson pažadėjo ta-
me kontinente kovoti komuniz-
mą, būkime tikri, šūkiai "Yan-
kee go home" pasipils labiau
kaip iš gausybės rago.

Komunizmas juk yra viltis
varguomenės masėms išsigel-
bėti iš skurdo. Komunistai ko-
voja už darbo žmonėms dides-
nes algas, prieš aukštas pra-
gyvenimo reikmenims kainas,
už švietimą, už sotesnį žmo-
nėms gyvenimą...

Ir ar Amerika gali užkariau-
ti to kontinento paskendusius
iki kaklo skurde tautų simpa-
tijas, kai skelbia karą komu-
nizmui? Ne, negali.

— S. J. Jokubka

Jiems tik kryžiai, kryžiai

Kiek girdėt, lietuviški "va-
duotojai" bandys Lietuvą "iš-
garsinti" New Yorke rengiamo-
je pasaulinėje parodoje.

Tuo klausimu rašydamas, K.
Č. "Naujienose" nusiskundžia,
kad parodos vietoje ruošiamas
pastatyti "lietuviškas" kryžius.

Tai pagirtinas reiškinys.

Draugiškumas ir santai-
ka tarp visų žmonių yra reikalin-
ga.

Z. Janauskas

kainuojas apie \$4,000. Nepa-
tenkintai jis stato klausimą:
"Argi lietuviai nieko kito ir ne-
beturi, kaip tik kryžių kry-
žius?"

Tarptautinėse parodose Chi-
cagoje lietuviškieji "veiksniai"
irgi pasigarsino tik "kryžių
kryžiais".

Jis norėtų, kad "gražioji Lie-
tuva būtų geriau pagarsinta,
negu tik kryžių ir kryžių Lie-
tuva".

Ar gi galima ko gero tikėtis
iš visokios šersties "veiksnių",
kurie nuolat ir nuolat visokiais
būdais niekina atgimusią Lietu-
vą, jos suklestėjusį kultūrinį
gyvenimą?

Kiekvienam kiek blaiviau
mąstančiam žmogui turėtų bū-
ti aišku, kad "veiksniai" trokš-
ta grąžinti į Lietuvą kryžių ir
kryželių gadyne, kurioje liau-
dis būtų priversta dvasiškijos
ir dvarininkijos jungą vilkti.

Bet tos dienos jie niekad ne-
sulauks. Nebėra jėgos Lietuvą
grąžinti į "kryžių ir kryželių"
gadyne.

— J. Gasiūnas

Atsakome į klausimus

Klaipėdoje baigėsi garsioji
karo kriminalistų byla.

Lietuviškųjų "vaduotojų"
spauda prieš tą bylą smarkiai
suriko. Kodėl, girdi, po 20 me-
tų tarybinis teisėtumas sugal-
vojo šią bylą kelti?

Toks klausimas, aišku, gali
sujdominti ne vieną žmogų, o
lengvabūdiški asmenys gali
net ir patikėti klerikalų pasa-
koms, būk čia buvęs koks tai
keršto dalykas.

Lai tie, kurie tokius klausi-
mus stato, atsako į mūsų pa-
klausimą:

Kodėl Vakarų Vokietijoje,
kuriai valdo ne Sovietai, tėsia-
mi karo kriminalistų teismai?

Kodėl Frankfurto mieste jau
antras mėnuo tęsiasi 22-jų ka-
ro kriminalistų teismo procesas?

Kodėl Vakarų Vokietijos val-

džia pareikalavo, kad Argenti-
nos valdžia grąžintų d-rą Ger-
hardą Bohnę, pabėgusį ten?

Kodėl kai kurie vokiečiai ka-
ro kriminalistai, sužinoję, kad
jie susekti, nusižudė?

Jei pagalvosime, atsakymus
į visus klausimus lengvai su-
rasime. Daugelis karo krimina-
listų, nekaltų žmonių žudikų,
per ilgą laiką slapstėsi, pasi-
keitę pavardes, pasidirbę doku-
mentus. Kai pavyko juos išaiš-
kinti, jiems buvo suruoštos by-
los ir atiduoti teismui.

Kiekvienam šiandien gerai
žinoma, jog tokioje Vakarų
Vokietijoje dar yra daug karo
kriminalistų nesuimtų. Kai ku-
rie jų pabėgę į kitas šalis.

Atsimeinat, kur žydai sučiu-
po Eichmaną?!

Tik šiomis dienomis buvo pa-
skelbta, kad budelis Bormanas
gyvena Brazilijoje.

Dabar gal jau ir kunigėllams
bus aišku, kodėl, praėjus dvi-
dešimčiai metų, traukiami teis-
minėn atsakomybėn asmenys,
baisiai nusikaltę mūsų tautai ir
visai žmonijai.

— R. Mizara

Iš teismo salės

Frankfurte, Vakarų Vokietij-
oje, tebesitėsia byla 22 Hitle-
rio SS'inkų, Auschwitzo
mirties stovyklos budelių.

Liudija Karl Seefeld: Mačiau
kaip Wilhelm Boger, kaustytu
batu sutraiskė galveles dvy-
niam kūdikiam, kad jų vežimė-
lį galėtų pasiųsti savo pačiai į
Berlyną!

Surpas nukrečia skaitant
pranešimus amerikiniėje spau-
doje. Sunku net įsivaizduoti to-
kį sužvėrėjimą. Kaip vienas bu-
delis Hitleris pavertė savo išti-
kimuosius hijenomis.

O juk jis, kaip anąmet skel-
bė "Naujienos" buvo pasiryžęs
"sukurti naują lietuvį"!

Skaitant pranešimus iš teis-
mo salės Frankfurte, nejučiom
kyla mintis:

Juk ir mūsų tautiečių buvo
parsidavusių Hitleriui ir nevie-
nas dalyvavo nekaltų žmonių,
moterų, kūdikių ir senelių žu-
dynėse. Nekurie jų pabėgę nuo
pelnutos bausmės, anot evan-
gelijos, "gyvena tarpe mūsų".

Netik gyvena, bet dieną ir
naktį sielojasi kaip "išlaisvinti
Lietuvą".

Jie tai yra tikrieji "dvasios
vadai" visų "veiksnių" įskai-
tant nacionalsocialistus, jezui-
tus, kitus "zokaninkus".

Nejaugi grigaitiniai - šimuti-
niai "veiksniai" nei tiek nesu-
pranta, kad hitlerizmas ir sme-
tonizmas yra palaidoti visiems
laikams?

— L. Jonikas

Koks Jų Žiaurumas

Klaipėdoje teisiant karinius
kriminalistus, nekaltų žmonių
žudikus, prieš juos liudijo apie
70 nukentėjusių. Štai ką pasa-
kojo viena nukentėjusi, Aldona
Arbačiauskienė - Bruzaitė:

— Iš karto suėmė mano mo-
tiną, — kalbėjo ji. — Mane pa-

ŠYPSENOS

Mokslas atsakomingas

"Ar negalėtum paaiškinti,
kodėl farmų gaminiai dabar
daug brangesni, negu kad bū-
davo?" pasiteiravo miestietis.

"Taip, galiu", atsakė farme-
rys. "Kada farmerys turi ži-
noti botaniškus auginamų javų
vardus, zoologinius vabzdžių
vardus, taigpi ir chemiškų pa-
vadinimus nuodų, kuriais jis
tuos vabzdžius naikina, tai kas
nors turi už tai sumokėti".

—o—

Tai ne jis

Du medžiotojai pasibeldė į
kabinos duris.

"Helo, Džio. Aš ir Edis ra-
dome lavoną prie griovio, ir pa-
galvojome, kad galėjai būti
tu".

"Kaip jis išrodo?"

"Atrodo tavo dydžio".

"Ar jis flaneliniais marški-
niais,"

"Taip".

"Raudonais ar baltais langu-
čiais?"

"Paprastais pilkais marški-
niais".

(Uždarydamas duris) "Tai
ne aš".

liko lovoj, turėjau 39 laipsnius
karščio. Sekančią dieną įgriuvo
trys ginkluoti vyrai ir išsivežė
į Mosėdį. Surišo ant nugaros
rankas, įmetė į vežimą ir nuve-
žė į Skuodą. Uždarė sandėliu-
ke. Kitą dieną perkėlė į vals-
čiaus daboklę. Pametė ant šal-
to betono. Tardydami spardė,
šautuvu perskėlė lūpą. Vokie-
čiai mėgino sušaudyti. Pavyko
pabėgti. Nacionalistų gauja vėl
pagavo. Manė, du tarybinius
karius ir moterį pastatė prie
sienos. Šaudė į nugaras. Parkritau.
Atsipeikėjus pamačiau
tris lavonus be galvų. Į mane
nepataikė sprogstama kulka.
Tik nubrėžė galvą. Tuo momen-
tu ant manęs ėmė griūti kiti
šaudomieji. Girdžiu, kaip vie-
nas žudikas kitam sako:
"Tu eik peršaudydamas. Gyvy-
nėpalik".

Man peršovė dešinėsios ko-
jos pėda. Budeliams nuėjus, vi-
sa kraujuota pradėjau šliaužti
į pakalnę ir nusiritau prie Bar-
tuvos. Ten buvo pilna sušau-
dytų. Parkritau ant lavonų.
Ajeroose surado penketą pasi-
slėpusių vyrų ir čia pat sušau-
dė. Vienas nušautasis užgriuo-
vo ant manęs.

Vargais negalais išsikapsčiau
iš upelio ir nušliaužiau prie kar-
vių. Atėjusios dvi moterys nu-
sigando ir šaukdamos pasilei-
do bėgti. Atėjo kažkoks vyras
ir mane atgal tempė į Skuodą.
Verčiau, bučlavau jam kojas,
maldavau. Spardė. Ir vėl pate-
kau prie lavonų, su kuriais ma-
ne vakar šaudė. Gulėdama pa-
mačiau, kaip ėjo žmogus ir su
kirvuku prisikapojo pilną kerp-
šį pirštų su auksiniais žiedais.

Montrealo žinios

Kas Savaitę Naujas Kapas

Jau iš eilės kelinta savaitė, kai į amžiną poilsio vietą palaidime išsiskyrusius iš mūsų tarpo tautiečius.

Kovo 20 d. išsiskyrė iš gyvųjų tarpo Jonas Morkevičius, sulaukęs 72 metų amžiaus. Paliko liūdesyje žmoną ir du sūnus; taipgi sesutę, gyvenančią T. Lietuvoje. Paėjo iš Lenkijos — Dusznicia.

Palaidotas per šv. Kazimiero bažnyčią. Po laidotuvių palaidoti buvo pavaišinti.

Ilsėkis ramiai Kanados žemelėj, o likusiems artimiesiems gili mano užuojauta.

Ligos Ištiktieji

Susirgusi ir trumpam laikui buvo paguldyta Royal Viktorijos ligoninėje E. Zieniuvienė, bet šiuos žodžius rašant, ligonė

jau randasi namuose.

Jau daug metų kai liga kamuoja plačiai žinomą šios kolonijos gyventoją Jurgį Ruteilonį. Atvejų atvejais buvęs ligoninėse. O šiuo laiku ir vėl teko atsigulti į Montrealo General ligoninę.

Sveiki esantieji neužmirškite ligonius aplankyti, o ypatin-gai tuos, kuriems tenka ilgiau pasirgti.

Džiaugiasi Garnio Dovana

Klemensas ir Marytė Čekaičiai labai džiaugiasi velykine garnio dovana, nes jų sūnus Stanley, gyvenantis JAV pranešė, kad sulaukė dukrelės. Dabar tėvukai turi du anūkičius ir vieną anūkelę.

Išvyko į Floridą

Dana Vekterytė išvyko su

drauge į Floridą praleisti Velykų šventes.

Kipro Klausimu

N. Aukštuolis

Kanadiečiai užėmė pozicijas Kipre ir stovės kaip barjeras tarp turkų ir graikų. Prie kanadiečių prisidės kelių kitų šalių kareiviai. Tuo tarpu, kai Jungtinių Tautų kareiviai saugos, kad turkai nekariautų su graikais, suomis Sakari Severi Tuomioja bandys sutaikyti juos.

Dabar, kas skiria Kipro gyventojus ir ar gali jie susitai-kyti? Kaip žinia, graikai yra rytiečiai katalikai, o turkai — muzulmonai. Graikai sudaro apie 80 procentų salos gyventojų. Jų tarpe pasireiškia didelis pritarimas Kipro sujungimui su Graikija. Dėl to turkai labai nepasitiki graikais.

Kada Kiprui buvo duota nepriklausomybė, buvo primesta tokia konstitucija, kuri tiesiog suteikė turkų mažumai veto teisę. Už tai valdžia negalėjo nieko padaryti. Sakoma, net tinkamo biudžeto negalėjo praveisti. Turkai, nepasitikėdami graikais, visuomet trukdė.

Taipgi reikia atsiminti, kad duodant Kiprui nepriklausomybę buvo leista graikams, britams ir turkams turėti savo militarines bazes Kipre. Tas taip pat prisidėjo prie gyventojų kiršinimo.

Tą visą turint galvoje, klausimas, ar pavyks sutaikyti Kipro gyventojus. Turkai niekad nesutiks, kad būtų leista tvarkytis pagal didžiumos nuomonę. O jei bus palikta ta pati tvarka, tai taikos niekad nebus.

Kai kas sako, kad sala turėtų būti padalinta į atitinkamas dvi dalis, kuriose vienoj gyventų turkai, o kitoj graikai. Bet toks sprendimas būtų sunkus, nes darant dalybą tektų susidurti su milžiniškais sunkumais.

Kiti sako, kad Graikija ir Turkija turėtų sutikti apsikeisti. Pavyzdžiui, Graikija turėtų atiduoti turkams kurią nors salą. Iš tos salos graikai turėtų persikelti į Kiprą, o turkai persikelti iš Kipro į tą salą.

Dar kiti siūlo turkus iškelti iš Kipro į Turkiją tinkamai atlyginant išsikėlusius.

Tokie tai klausimai stovi Kipre šiuo tarpu.

Toronte šiais metais buvo 200 asmenų prie nusižudymo slenksčio; iš jų daugelis bandė nusižudyti, o 20 nusižudė.

Gera Proga Ant Famos

Gali laikyti karves, kurias galima perimti iš mūsų. Žemė naudotis veltui. Prašome kreiptis adresu: 8424 Blvd. Gouin East, Montreal, Que.

Vakarais nuo 7 iki 10 val. telefonu: 665-4117.

Ryšium su 150 metų sukaktuvėmis, kai gimė Taras Ševčenko, Association of United Ukrainians Canadians, kooperacijos su UNESCO komitetu Montreale, ruošia

Ukrainų Dainų ir Šokių Festivalą

ŠESTADIENĮ, BALANDŽIO 4 DIENĄ

Montreal High School, 3449 University

Programą pildys Lysenko Mišrus Choras, AUUC Madolinų Orkestras, Vaikų liaudies šokių grupės iš Montrealo ir Lachinės, taipgi svečiai: AUUC Toronto liaudies šokių grupė.

Tiketai parduodami Ukrainian Cultural Centre, 6546 St. Lawrence Blvd., Montreal 10. Ukrainian Labour Temple, 685 — 9 Ave., Lachine.

Ižanga: \$2.00 suaugusiems, \$1.00 vaikams.

Pasidairius po Pasaulį

Dešimtys tūkstančių Pietų Korėjos studentų demonstravo protestuodami prieš savo vyriausybės pastangas užmegzti artimesnius ryšius su Japonija.

Japonija, matote, buvo užkariavusi Korėją ir žiauriai valdė iki pralaimėjimo praėjusiam kare.

Bet prezidentas Park sako, kad demonstruosit ar ne, Korėja tarsis su Japonija ir tiek.

Japonijoje taip pat įvyko didelės studentų demonstracijos prieš vyriausybę, kam ji priėmė Pietų Korėjos delegaciją ir tariasi su ja.

Teamsterių unijos lyderiai Jungtinėse Valstijose nori sukelti \$1,700,000 savo prezidento James R. Hoffa gynimui.

Atrodo, kad nebus sunku tokią sumą sukelti. Užteks kiekvienam nariui paaukoti po \$1, kadangi unija Jungtinėse Valstijose ir Kanadoje turi 1,700,000 narių.

Teismas nuteisė Hoffą 8 metams kalėjimo ir \$10,000 už,

kaip teisėjas aiškino, bandymą papirkti džiūrę.

Senatorius J. W. Fulbright sako, kad JAV vyriausybė turi atsipalaidoti nuo mitų ir taikytis prie realybės.

Jis sakė, kad nors Kubos valdžia nepatinka, bet ji tenai yra ir jos nebus galima pašalinti ekonominiu boikotu ar kokiu kitu Jungtinėms Valstijoms prieinamu būdu.

Jis taipgi ragino peržiūrėti sutartį su Panama.

Dvieju Kinijū, sakė jis, negali būti. Ir kad tikroji Kinija yra Kinija, o ne Formosa, ir ji pasiliks.

Nors JAV turinčios teisę manyti, kad socialinė revoliucija Pietų Amerikoje gali apsieiti be prievartos, bet istoriniai faktai rodo priešingai. Ir Amerika turinti būti pasirengusi tinkamai pasielgti, jeigu tokia revoliucija išsiveržtų bent keliose valstybėse.

Senatorius yra demokratas, senatinio užsienio reikalų komiteto pirmininkas.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRAŠTUS

Su mažnuomu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą
Mr. Manfred Kory
Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VL 4-4860
Montreal 2, P. Q., Canada

Velykinė Kelionė į Lietuvą

Nuo Kovo 13 iki 31, 1964

Dvi savaitės Lietuvoje su atsilankymais pas gimines mažuose miesteliuose ir kaimuose, taipgi Vilniuje, Kaune ir 2 dienos Maskvoje. Vizas galima gauti dėl 18 keleivių, labiau pageidaujant senųjų emigrantų. Lietuvis kelionės vadovas. Kaina iš Montrealo ir atgal į Montrealą: Kanadiškais \$1,061. Tas apima transportaciją sprausminiais KLM ir Aeroflot orlaiviais, taipgi viešbučius, maistą ir ekskursijas Lietuvoje ir Maskvoje. Kelionė yra pakartojamas mūsų liepos mėn. kelionės.

Kreiptis angliškai ar lietuviškai pas A. Nirenberg Travel Bureau Ltd., 1255 University St., Montreal 2, P. Q.
Telefonas: 861-1866

WINDSOR

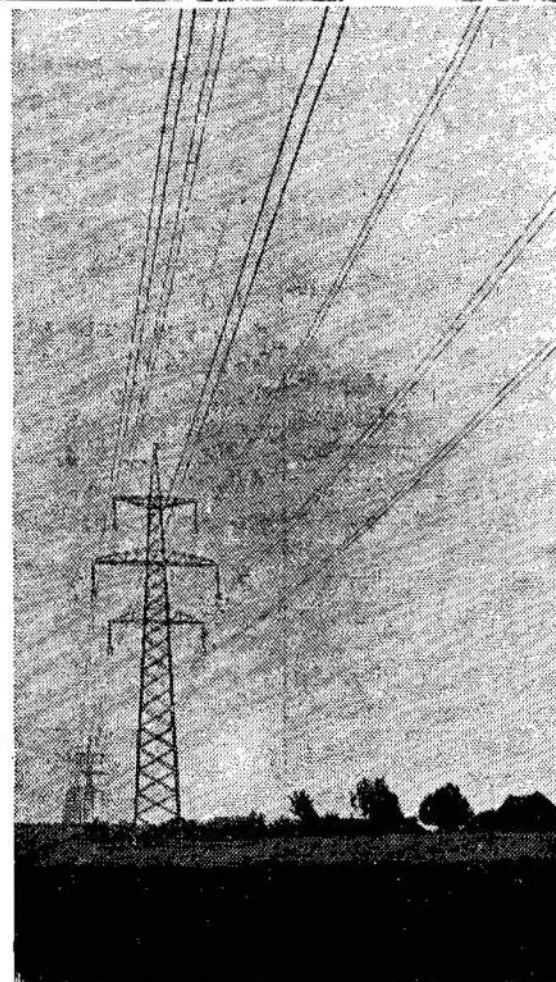
DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniausių STORAGE. Greitas patarnavimas.

20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:
A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.



Lietuviško kaimo peizažas

— Pats
— Aš iš
nevežio, p
aiškina Ale
— O kaip
patekai? Se

— Taip,
skubėdamas
Anksčiau t
nėj. Prasi
pirmos jo
pereiti pas
įsakymą tr
se mus puo
da ir perėj
kus savano
tų apeaugh
batalioną.
te, šį batal
note. Prad
Špokevičius
zevičius.

Klevas pa
galva. Alek

— Vėliau
tarusiją. T
žymėti kov

— Apie t
kė Klevas.

atvirai. No
ševikais ka
veju, jeigu
tų?

Alekna v

— Aš pa
rė jis. — F

riausim, jei

— pridūrė

— Pamol

Klevas. —

Jie abu p

tam ranką.

Grupėje l

aišku buvo.

čia atklydę

sakojo. Gru

amžis vol

antpečiais,

lydėjo į Te

— Vaziu

ne į frontą

Klevas ir v

į ugnį? — Š

na taip pa

Tačiau d

visi atsidūr

aprimo: vis

buvo žadėję

Karo žvalg

Nualsintė

saulės, Val

Dancigo m

užmiges. T

stataus rau

nutupia pul

kraigo pasi

jie vėl nusk

ros atklydę

suvirpina a

viskas apri

Hitlerinė

mokyklos

tas tingiai

sukrautus p

topografini

abejingai k

duotojo fel

ST. KALINAUSKAS

Paskutinė Radiograma

Dokumentinė Apybraiža

(Taša)

— Pats iš kur kilęs?
— Aš iš Subačiaus, nuo Panevėžio, ponas leitenante, — aiškina Alekna.

— O kaip į vokiečių armiją patekai? Savanoriu?

— Taip, visai savanoriu, — skubėdamas beria Alekna. — Anksčiau tarnavau kariuomenėje. Prsidėjus karui, aš nuo pirmos jo minutės galvojau pereiti pas vokiečius. Gavom įsakymą trauktis. Valkininkuose mus puolė vokiečiai. Aš tada ir perėjau į jų pusę. Netrukus savanoriu įstojau į specialų apsauginį vokiečių armijos batalioną. Jūs, ponas leitenante, šį batalioną tikriausiai žinote. Pradžioje jam vadovavo Špokevičius, o vėliau Ambrazevičius.

Klevas pritariamai linktelėjo galvą. Alekna tęsė:

— Vėliau mus perkėlė į Baltarusiją. Teko ne kartą pasizymėti kovoje su partizanais...

— Apie tai žinau, — nutraukė Klevas. — Ot pasakyk. Tik atvirai. Norėtum toliau su bolševikais kariauti? Net tuo atveju, jeigu Vokietija pralaimėtų?

Alekna valandėlę svarstė.

— Aš pasiruošęs, — pratarė jis. — Būt kaipgi tada kariausim, jei Vokietijos nebūs? — pridūrė nustebeš.

— Pamokysim, — nuramino Klevas. — Vadinasi, sutarta?

Jie abu paspaudė vienas kitam ranką.

Grupėje buvo 20 žmonių. Neaišku buvo, kokiais keliais jie čia atklydę. Niekas ir nespasakėjo. Grupės palydovas, pusamžis vokiečių jefreitoriaus antpečiais, pradžioje juos palydėjo į Telšius.

— Vaziuojam atgal. Ar tik ne į frontą? Gal apgavo mus Klevas ir visus suklijo į frontą, į ugnį? — šurpas pukrėtė Alekna taip pagalvojus.

Tačiau dar po kelių dienų jie visi atsidūrė Lenkijoje. Alekna aprimo: viskas vyko taip, kaip buvo žadėjęs Klevas.

Karo Žvalgybos Mokykla

Nualsintas kaitrios rugpiučio saulės, Valdeno dvaras, netoli Dancigo miesto, atrodė tarsi užmigęs. Tik vienur kitur ant stataus raudonų čerpių stogo nutupia pulkelis balandžių: nuo kraigo pasižvalgę į visas puses, jie vėl nuskranda tolyn. Iš jų ros atklydęs vėsaus oro gūsis suvirpina alyvų lapus, ir vėl viskas aprimsta.

Hitlerinės karo žvalgybos mokyklos viršininkas Lorinatas tingiai sklaidė ant stalo sukrautus popierius, didžiulius topografinius žemėlapius ir abejingai klausėsi savo pavaduotojo feldfelio Bingenroto

plepėjimo:

— Pas mus, Pietų Vokietijoje, kaitra būna dar didesnė... Bet tai kažkokia kitokia kaitra, taip nevarginanti žmogaus. Bingenrotas vos spėjo šluostytis prakaitą nuo kaktos.

Tik feldfelis Garnišas nerodė, kad jį kaitra kamuotų. Jo ir taip pailgas veidas atrodė dar labiau ištsės, besigilinant į didžiulį ant sienos pakabintą Lietuvos žemėlapi. Retkarčiais atmesdamas vis ant akių krintančią šviesių plaukų sruogą, feldfelis žymėjosi į knygutę vietovių pavadinimus — jis rimtai ruošėsi užsiėmimams. Juk kaip tik rytoj jis turi pradėti aiškinti naujai atvykusiai kursantų grupei ardomosios veiklos įvadą. Per 40 savo gyvenimo metų Garnišas tebuvo užsitarnavęs tik feldfelio antsiuvus, ir todėl jo visą laiką neapleido mintis, jog kruopščiai dirbant, galima ir aukščiau iškopti.

— Pulkininkas Pueikenas, — pranešė budintysis, atverdamas duris.

“Abvero komandos 203” viršininkas, garsiai kaukšėdamas kulnėmis, įžengė į kabinetą. — Heil Hitler, — išrėkė žvaliu balsu ir kilstelėjo ranką. Lorintas, jo pavaduotojas, ir Garnišas išsitampė, pakeldami rankas.

— Heil... — pasigirdo trumpas sutartinis atsakymas.

Lorinatas pastūmė pulkininkui fotelį, jo veide nebuvo nė ženklo pirmykščio tingumo. Lūpos išsišiepė į paslaugią šypseną, apnuogindamos auksinių dantų eilę.

Pulkininkas apžvelgė kabinetą.

— Kalbėsime dviese, — trumpai pratarė.

Taukstelėję kulnėmis, abu feldfeliai dingo už durų.

Po trumpo pokalbio pulkininkas pranešė svarbiausią žinią:

— Jūsų mokykla, kapitone, šiandien gauna papildomą lietuvių kursantų grupę. Reikia darbą pertvarkyti taip, kad užsiėmimai jiems prasidėtų kuo greičiau. Mums dabar kaip niekada reikalingi gerai paruošti ir patikimi vyrai tenai, užnugaryje. Labai reikalingi, — pakartojo pulkininkas.

— Mes padarysime viską, — užtikrino Lorintas.

Pulkininkas valandėlei susimastė.

— Pakvieskit čia majorą Pyragių, — įsakė jis. — Naujos grupės paruošimą turime aptarti kartu su juo. Aš galvoju, jog Pyragius yra pats patikimiausias ir gabiausias mūsų pagalbininkas.

Spustelėjęs skambučio mygtuką, ant slenkščio pasirodė

mokyklos viršininko šoferis Lejus. Jo jaunėme, bet didžiulio rando biauariai iškreiptame veide buvo įsispaudęs kažkokas, matyt, gana audringas, vidinis pergyvenimas, sielvartas.

— Atvežk čia majorą Pyragių, — paliepė jis.

Vėl likę dviese, pulkininkas su mokyklos viršininku aptarė, kokie uždaviniai mokyklos laukia artimiausioje ateityje. Frontas toliau slinko į Vakarus. Todėl jau dabar reikia ruošti diversines grupes, kurias galima būtų panaudoti bet kurioje Lietuvos dalyje.

Pyragius už keliolikos minučių jau buvo mokykloje. Pokalbis mokyklos viršininko kabinete, matyt, pasibaigė pilnu susitarimu, nes, kai už poros valandų pulkininkas su kapitonu Lorintu ir Pyragium išėjo iš kabineto, jų veiduose galėjai išskaityti pasitenkinimą.

— Aš jus, majore, dar puikiai prisimenu, kai tarnavote Keningsberge “abverstelėje”. Vokietija visuomet jums už tai bus dėkinga, — pratarė pulkininkas, padėdamas Pyragiui ant peties ranką.

Senas voldemarininkas ir gestapininkas Pyragius patenkintas nusišypsojo. Paskui jis kažką prisiminė ir grįžo prie telefono. Surinko numerį.

— Majoras Jablonskis? — pratarė jis į ragelį. — Tuojau prisistatykit į žmonę, pas šefą. Čia reikia sutvarkyti keletą reikalų.

Visi trys nužingsniavo žvyrutu takeliu. Patikrino mokyklos pastatą, aptarė kai kurias užmaskavimo smulkmenas.

Vartai prasivėrė, ir į kiemą viena paskui kitą įriedėjo brezentu dengtos mašinos. Lorinatas mostelėjo ranka, kad sunkvežimiai sustotų po tankiais sulapojusiais dideliais medžiais. Iš kabinos išsoko šviesiaplaukis, ilganosis zonderfiureris.

Prie naujai atvykusiųjų priėjo majoras Jablonskis. Jis žmogus senyvas ir todėl ilgai delsti nelinkęs. Šį jo bruožą dar labiau paryškino kelerių metų darbo gestape praktika.

Pasakęs savo programinę kalbą, Jablonskis rankos mostu parodė, jog kursantai turi eiti kartu su juo. Prie mokyklos pastato, įdėmiai peržvelgdamas kiekvieną praeinantį, stypsojo dar nesenas šviesiaplaukis žmogus. Staiga jo akys prisimerkė, įsmigdamos į vieną kursantą.

— Palauk, — sustabdė jis, — ar tik ne Želnys?

Želnys stabtelėjo. Šis neaukštas vyriškis jam buvo kažkur matytas. Tačiau kur — negalėjo greit prisiminti. Šiaip ar taip Želnys pasakė:

— Tas pats.

Naujai sutiktasis, nors ir vilkėjo civiliniais rūbais, tačiau visa jo laikysena rodė esant jį kariškiu.

— Kapitonas Vidimantas. Prisimeni tokį? — ištiesdamas tvirtą plaštaką, nusišypsojo jis. — Štai kur susitinka seni panevėžiečiai. Belieka tik pasi-

džiaugti, — tarškėjo kapitonas. Taip, Želnys dabar prisiminė. Šį vyrą jis dažnai sutikdavo dar tada, kai jis vilkėjo dabitiską smetoninio karininko uniformą, kai vokiečių okupacijos metais su kažkokiomis užduotimis dažnai atvykdavo į Panevėžį.

— O, tiesą sakant, aš ir žinojau, — kad jūs, ponas Želnys, čia atvyksite, — netikėtai prisipažino Vidimantas. — Mat, agentūros verbavimas nėra per mano rankas. Draugiškai patariu kaip žemiečiui: gerai pasirink žmones. Juk pačiam teks su jais dirbti ten, užnugaryje. Teks vadovauti grupei. Imk tokius, kuriems kelio atgal tikrai nėra. Toks, kuris tikrai žino, kad bolševikai jo nepasigailės, yra patikimiausias žmogus. Pasirink tokius, kurie ne vieną dešimtį komunistų yra pakloję. Tokie labai pravers. Juk jūs irgi gausit ginklus ir, be abejo, neduosit jiems rūdyti.

Pulkininkas Arnoldas Instruktoja

Pagal programą kursantai turėjo išeiti tokias disciplinas, kaip artizaninis karas prieš užnugaryje, diversijos geležinkelio kelyje. Kartais ištisas naktis, nusivedęs netoliese į miškelį, puskarininkis Bakšau gainiodavo būsimuosius diversantus. Reikėjo išmokyti orientuotis naktį miške, įsirengti saugią slėptuvę ir ją gerai užmaskuoti, sumėtyti pėdsakus miške ir pasislėpti taip, kad net pėdsakiniai šunys nesurastų.

Kursai jau vyko keletą mėnesių. Kartą, po vakarienės, beveik visi dar būriavosi valgykloje. Rytoj turėjo būti laisva nuo užsiėmimų diena, ir todėl daugelis aptarė, kaip ją praleisti. Virėjas jefreitorius Švarcas vaikščiojo aplink stalius, rinkdamas indus ir ragindamas paskubėti atsilikušius vakarieniautojus.

Duryse pasirodė budintis puskarininkis Reškė. Jis dėstė mokykloje ardomąją veiklą ir šaudymą, todėl daugelis kursantų jį vadindavo tiesiog “kulkosvaidžiu”. Be to, ir jo kalba labai jau primena kulkosvaidžio tratėjimą.

— Leitenantas Antanas Gogelis. Kursantai Vladas Želnys, Alfonsas Blėka, Bronius Giedrikas. Tučtuojau prisistatyti mokyklos viršininkui, — ištara jis.

Mokyklos viršininko kabinete jų jau laukė majoras Pyragius, majoras Jablonskis, leitenantai Putinas ir Žukas. Iš vieno kambario galo į kitą susimastęs žingsniavo pats “Abvero komandos 203” viršininko pavaduotojas ir agentūros paruošimo vadovas pulkininkas Arnoldas.

— Artinasi ta diena, kai jūs įsijungsite į aktyvią kovą, — sustodamas prie stalo, kreipėsi pulkininkas į kursantus. — Lėktuvais jūs pasieksite fronto užnugarį ir nusileisite parašutais. Desantui vadovaus lei-

tenantas Gogelis. Desantas bus sudarytas iš penkių grupių. Atskiros grupės veiks tam tikrose vietovėse. Žmonės į šias grupes kaip tik parinkti iš šių vietovių, gerai pažįstantieji apylinkes. Nuo šios dienos iki išskridimo grupės kartu su savo vadais gyvens viename kambaryje. Tai padės grupių vadams geriau pažinti savo žmones, suartėti su jais. Majoras Pyragius supažindins jus su numatytomis grupėmis.

Pyragius, perbėgęs akimis pavardėmis primargintą popieriaus lapą, perskaitė:

— Leitenantas Gogelis vadovaus visam desantui ir kartu Šimonių grupei. Vladas Želnys vadovaus Naujamiesčio grupei, Alfonsas Blėka — Šeduvos grupei, Bronius Giedrikas — Smilgių.

Mokyklos viršininkas Lorinatas paspaudė mygtuką. Įėjo mokyklos raštvedys Helmanas, vokiečių iš Lietuvos.

— Atnešk desantui paruoštus dokumentus, — įsakė Lorinatas.

Raštvedys dingo už durų ir jau po minutės pasirodė su didžiuliu pluoštu pasų, pažymėjimų ir kitų popierių.

— Leitenantas Gogelis, — paėmęs iš Helmano rankų pasą, šūktelėjo Žukas.

Gogelis priėjo prie stalo.

— Nuo šios dienos jūsų pavardė Lokaitis, vardas Jonas. Jūs esate VRLK darbuotojas, — pratarė Žukas, duodamas Gogeliui dokumentus.

— O jūs, Želnys, nuo šios dienos Maldusis Stasys. O jūsų tėvas vadinosi Adomu, — šyptelėjo Žukas. Jūs taip pat dirbate VRLK.

Želnys, lyg netikėdamas savo akimis, vartė rankose gautą pasą. Dokumentas buvo be jokių priekaištų: su visais reikalingais parašais, antspaudais, štampais. Jis buvo išduotas Kaune, 1942 m. rugsėjo 17 d. Buvo ir numeris — 784322.

O Žukas tuo metu jau kalbėjo Blėkai:

— Užmiršk, kad tu kilęs nuo Rokiškio, kad Ostlando laikais dirbai Šeduvoje. Tu dabar Juozas Bagdonas, o visos kitos savo gyvenimo smulkmenės susigalvok pats. Tu, Giedrikai, vadinsies Jonu Švytrigaila, ir aišku, ten, užfrontė, galėsi niekam ir nepasakoti, kad esi kilęs iš Smilgių, kad policijoje dirbai ir gestapai padėjai.

— Dabar grupių vadovai bus supažindinti su savo grupėmis, — baigus išduoti dokumentus, pasakė pulkininkas Arnoldas. — Kiekvienas žvalgas taip pat gaus dokumentus. Priminkite savo žmonėms, kad su dokumentais jie niekada nesiskirtų ir nesaugotų jų nuo susidėvėjimo. Iki

— Pakvieskite Šimonių grupę, — paliepė Lorinatas puskarininkui Reškei. — Į vidų leiskite po vieną. Tuo metu, kol jie bus laukiamajame, į kabinetą nieko nei iš kursantų, nei iš tarnautojų neleisti...

(Bus daugiau)

Pranešimai

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks šį sekmadienį, balandžio 5 d., 2 val. p. p., savo svetainėje, 160 Claremont St.

Visi nariai kviečiami atsilankyti ir susirinkime dalyvauti.

Taipgi primenama, kad užsi-mokėtumėt nario mokesčius, kad neliktumėt suspenduoti.

T. Rimdžius
Kuopos sekr.

Moterų Dėmesiui

Tuoju po sūninės susirinkimo toje pat savlėje įvyks Toronto Moterų Klubo susirinkimas.

Maloniai kviečiame visas na-res ir nenares atsilankyti ir susirinkime dalyvauti.

Turime reikalų aptarti.
Klubo valdyba

Rochester, N. Y.

Žuvienos vakariene, garsintą balandžio 11, dėl techniško įvykių reikėjo atidėti dviem savaitėm. Dabar ji bus balandžio 25 dieną. Tikrai bus.

Tikėtai parsiduoda lengvai. Iš to sprendžiame, kad bus daug publikos.

Ročesteriečiai domisi, ar bus svečių iš Kanados? Rengėjai tikimės.

Pasimatysime balandžio 25.
B. Černauskas

Iš 2,268,000 žydų Tarybų Sąjungoje, žydiškai kalba tikrai 453,600 asmenų.

Sūnų ir Dukterų K.L.S.P. Draugijos
Pirma Kuopa Ruošia

Vakariene - Šokius

Šeštadienį, Balandžio - April 11 d.

Savoje Salėje — 160 Claremont St.

Bus patiekta šiltų valgių vakariene. Pasivašininimui įvairūs gėrimai. Šokiams grieš geras orkestras.

Visus Toronto, Hamiltono ir apylinkių lietuvius kviečiame dalyvauti. Vakarienei bilietus prašome užsisakyti iš anksto, bet nesusėjusieji tą padaryti, galės jų gauti prie įėjimo.

Vakariene bus patiekta 6:30 val. vak.

Vakarienei ir šokiams bilietas \$2.00

Torontiečių Kronika

Susilaukė sūnaus

Kovo 23 d. E. Šimkūnienės duktė Birutė, Mrs. Makalin susilaukė sūnelį. Tėvai džiaugiasi pirmu nauju šeimos nariu, o grandma su padidėjusiu anūkių-kių būreliu.

J. D.

Lankėsi Toronte

Praeitą savaitę Toronte lankėsi sudburiečiai R. P. Českauskai ir jų šeima. Jie buvo atvykę į jų sūnaus, gyvenančio Toronte, vestuves. Buvo apsistoję pas savo senus pažįstamus F. Jančius, kur prisiminę Liaudies Balso reikalus paaukojo \$5.00 dėl savaitraščio paramos.

Rep.

Egipto prezidentas Nasseras paskelbė, kad Egiptas nacionalizuoja arba nusavina svetimtaučių Shell ir Anglo-Egyptian aliejaus kompanijas.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

J. Židžiunas, Weston, Ont., reikšdamas padėką už įtalpinimą žinutės apie jų artimuosius, prisiuntė \$5.00 aukų.

P. V. Gasparienė, Grand Rapids, Mich., prisiuntė naują prenumeratą, atsinaujino sau ir į Lietuvą prenumeratą ir prie to dar paaukojo \$2.00.

C. Belunas, Detroit, Mich., prisiuntė atnaujintą prenumeratą ir nuo J. L. ir savęs po 50 c. aukų.

A. Jekentienė, Lethbridge, Alta., atnaujino prenumeratą į Lietuvą ir paaukojo 50 c.

S. Shostak, Rodney, Ont., atsinaujindamas prenumeratą, paaukojo \$1.00.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

Administracija

EM. 8-6575

John's Flooring

Taisome ir Atnaujiname

Grindis

118½ Robinson St.
Toronto

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras

263 College Street
WA. 2-6112, WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

Restoranas Pardavimui

Parduodame restoraną UNION CAFE su 20 kambarių namu. Yra kiemas, garažas dviem automobiliams. Namas atremontuotas.

Dėl platesnių informacijų kreipkitės: 387 Sherman Ave., N., Hamilton, Ont., arba telefonuokite :LI. 4-6917. Savininkas Ch. Pampalas.

Ar žinote, Kad:

Prieš Spalio revoliuciją Maskvoje buvo 1,600 rusų artodoksų bažnyčių, o dabar tik-tai 44, nors gyventojų Maskvoje yra dabar daug daugiau. Jos buvo uždarytos dėl stokos lankytojų.

Aukščiausio teismo teisėjas suteikė vienos Los Angeles baptistų parapijos nariams tei-

se neįsileisti į bažnyčią vienos parapijonkos, kadangi jos balsas labai išsiskiria iš kitų giesmininkų.

Ontarijos prokuroras "pavė-lavo" 10 dienų paduoti apeliaciją prieš džiūrės sprendimą ryšium su 3 miško kirtėjais, nubaustais po \$100 už nelegalų ginklų laikymą. (Originaliai, jie buvo kaltinami ryšium su nušovimu 3 miško darbininkų.)

Akių ir Akinių Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas
Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(Išskaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po pietų uždaryta
Antrad. Ketvirt. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą

1149 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400
Toronto, Ont.

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252
Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavsthrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

Laikrodininkas

F. Bochulis

71 Beaty Ave. — Toronto — Tel. LE. 3-5116

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus.
Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus

Darbas Garantuotas

Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šliubinius žiedus ir kt.

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W. TORONTO

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms, Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.

Telefonas EM. 6-4183

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westoniečio K. Doveikos žentas)

Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti
Lietuvių spalėje, 160 Claremont St.